

Esca d'Inca

Lladrarà cada diumenge mentres li donin que menjar

Administració e Imprempta: S. Francesch, 23.

ESPANYA: UNA PESSETA CUATRIMESTRE :: ESTRANJER: DUES IDEM. IDEM.

PAGO PER ADELANTAT

Discurs d' En

Joan Alcover ⁽¹⁾

SENYORES Y SENYORS.

No puch parlar en nom de la sabiduria; pero he viscut ja bastant pera parlar en nom de l'esperiencia, y aplicar les lliçons que n'he rebudes al estudi de qualque problema literari qu'interessa y pertoca ben d'aprop a l'avens, la cultura y la vitalitat del nostre poble.

M'hauria de fer violencia per desviar el pensament del seu jas predilecte. Com més va més mallorquí me torn; més me duen l'afecte, l'egoisme y la reflexió a enfortir la solidaritat entre la meua vida y la vida de Mallorca; més m'humillen els motius que doni perque la bescantin o la desconeguin, o puguin creure que se desconeix a si mateixa; y més s'arrela en mi la convicció de qu'axugar les fonts de la vida es un atentat contra la patria.

Si som inimich de la noció superficial y burocràtica qui sols conceb la regió ab la llibrea de la provincia, més inimich som encara del cosmopolitisme ideològich qui descobreix y afluixa les potencies, fentles creixe com l'aigua fa creixe el vi. Vibri en bona hora el sentiment patriòtich y humanitari, com una gran campanya penjada en el tercer nadiu; la forsa ab que sonin les vibracions en el seu centre darà la mida dels termes ahont arribin.

Jo no sé si el mon artístich està malalt de neurastenia, com s'ha dit; pero passa per vna época de transició, d'esburbament y de crisis qui recorda les derreries de la Roma pagana, aquella Roma qui sense creure en res, era hostal de totes les creencies, idols, cultes, supersticions, rites y doctrines de l'humanitat coneguda. Així, en la consciencia del mon artístich han decaigut els ideals antics, les sectes l'invadeixen, y no hi clareja encara l'auba de la creencia

redentora. Ja n'hi ha de vidents, pero cap te prou empenya per imposarse. En música despres de la batalla de cinquanta anys sostenguda heroicament p' el mestre de Baireut, s'ha ubert el cicle wagnerià qui se quelcom de claror massiànica, y promet esser de llarga durada; mes la pintura y la poesia caminan d'esma. S'aixequen grans figures, enlluernants y solitaries, pero no fan Esglesia. Son arbres qui despertan la curiositat y l'admiració, pero no tenen la virtut de reproduirse, escampant la llevor feconda del proselitisme. Així, en literatura, una secta se nodreix ab l'éter de la pura intel·lectualitat, l'altre renuncia a discorre, per escarnir els bels de cabridella d'una ingenuitat afectada. Qui vol la forma precisa y cisellada, qui la vaguetat y el balbucetx de les idèes embrionaries y les paraules a mitx dir. Qui se tanca en l'isolament d'una aristocràcia feudal, qui se rebeja en l'escuma de la maror plebeya, y no se sab si es vent o es ona, si empeny o se deixa empenyer. Y passans simbolistes, decadentistes, per nassians, delicuescents, preraphaelistes, neo pagans, neo-místich, naturistes, y que sé jo quants d'altres, com lluentorns meteòriques. Y el qui se sent ab vena de poeta, vacila y pert camí, sollicitat per veus y corrents diverses, sense que cap sia prou forta per senyalar una orientació definitiva.

Donchs a l'indeterminació dels ideals y la multiplicitat de tendencies, qu'es un inconvenient general, s'hi afegeix aquí, entre nosaltres, un altre inconvenient; la vacilació del escriptor artístich devant la dualitat de llenguatjes, especie de bigamia qui bifurca y debilita la vena de l'inspiració poética.

En realitat, en aquest punt la situació de Mallorca en distinta de la de Catalunya y Valencia.

A Catalunya s'ha imposat el català com llenguatje literari, als escriptors

y al poble, y si l'expressió poética filtrada p'els enginys delicats, que naturalment no abundan, se neteja sense gran esforç de les impureses de la llengua vulgar, en la comedia, la novela y demés genres qui exigeixen la copia exacta de la realitat present, pot usarse el català qu'es parla sense que li manqui públich, y així, paralelament, les dues formes de la llengua, la qui passa y la qui no passa p'el garbell, comparteixen el total domini de la literatura, sense qu'a l'hora d'are, existesca ja el problema lingüístich.

A Valencia, poble verament bilingüe, ahont l'escriptor no apren el castellà sols en l'escola sino en l'interior domèstich, coetxisteixen la renaixent poesia regional, brillant y perfumada, pero de rels no gaire fondes en la societat, y la viva tradició castellana, prou antiga per haver donat noms illustres al repertori clàsich de Castella; de manera que ls homes de lletres, criats als pits de dues muses, poden vessar l'inspiració, sense que se refredi, tant en la llengua natural com en la naturalhada; mes, notem ho be, si tradueixen a la segona la vida del camp, ahont el castellà no sol parlar-se, l'honradós artístich els obliga a suprimir el diàlech, posant no més entre y entre, com notetes de color, en boca dels pagesos, qualque breu particula valenciana (*).

Aquí a Mallorca, se pot dir que de la nostre historia y la nostre personalitat no'n queda res més que la llengua, única parlada entre nosaltres, fora de certs actes ceremoniosos en que la veritat llempant y nuapendria aire d'inconveniencia. El castellà l'aprenem be o mal en els llibres, més no en la vida. Per altre part, el modest horitzó del dialecte vulgar qu'aquí se parla sol esser flach estimul per tentar les ambicions literaries.

No fa gaire, se podia dir: Cata-

(1) Lo llegí en el Certamen Literari de Palma.

(*) Així ho fa l'autor de Cañes y barro.

D. Ramon Obler de los
Planas, Ribera
Palma

lunya te una sola tinta; Valencia en te dues; Mallorca.. casi es incolora. No te ni el castellà en els llabis ni el mallorquí en el cor.

No fa gaire, dich, perquè lo qu' es are no faltan proves, (y la nombrosa concurrència d' escriptors qui ha respost a la convocatòria d' aquest certamen, es un indici elocuentísim) de que s'escampa y cova la llavor del mallorquinisme literari. La joventut s' inclina cada volta més a cantar en la materna llengua, es a dir a l' autonomia espiritual y poètica de Mallorca. Y jo que ja fa ben prop de vint anys ho predicava, es clar que no puch menys de celebrar ho.

En efecte, senyors, Mallorca te una ànima, y rebutjar la seua natural expresió es deixar-la morir, y deixar-la morir, es renunciar a la seua existència com a poble. L' ànima del poeta y l' ànima del país ahon reb continuentment les seues impresions, no poden divorciarse. La realitat interna del poeta y la realitat qui l' rodeja y nodreix la sustancia de la seua vida, no poden tenir expressió distinta. Es una llei natural, es una llei artística, independent de particularismes y tendències estranyes a l' art mateix. La llengua no es un instrument que se deixa y se pren a voluntat, com qui tria la flauta o el cornet per sonar una melodia; es un orgue vivent de l' individualitat humana, y es imposible arrencar-se sense qu' el ser moral mes o manco se debiliti y se desangri.

Passi qu' el jurisconsult, l' historiador, el crítich, el publicista, parlin es castellà; pero el calfret de l' emoció, el polsim de l' imatge aletjant y viva, el llampeg de la flama invisible y tremolosa, lo més fondo, lo més intim, lo més personal, no hi passen a una llengua esterna. No es que jo fassa meua la vulgaritat de que entre nosaltres lo que se pensa en mallorquí se vaja traduint al castellà dins el canó de la ploma; no. Un se castellanisa poch a poch, per afinitat; un se casa ab la llengua esterna, y l' intima convivència dona per resultat l' aclimatació de l' esperit fora de ca seua; pero jamay se despren en absolut de la preocupació de la forma, qu' acursa les ales al pensament; sempre queda a un recó de la memoria el fantasma de la policia gramatical, com la silueta del tricorní; y la sinceritat, sense adonarsen, va fent concessions a la retòrica; y l' imaginació no corre alloure ab la llibertat selvalje d' aquelles egos qui espolssan les caballeres blanques per les planures de la Camarga.

Per aixó, el qu' a Mallorca escriu en castellà propendeix a les generalitats incolores; en lo vehicle de la

llengua s' allunya del seu centre, y ab la distancia s' esmortueixen y s' apaguen notes y detalls y menudències precioses qui son la vida de l' art. Allá en el fons de l' obra del poeta, s' ha de colombrar el seu país, encara que no'n parli. El país canta per boca del poeta. El poeta es el verb, l' expressió més pura y més autèntica de la vida popular hont la seua está incorporada, y desarrelantse d' ella, hi deixa una gran part de la saba, de la virulència de l' energia comunicativa.

No tenen aquí les penyes el mateix color, ni ls pins la mateixa harmonia, ni les fruites el mateix sabor ni la societat el mateix aire qu' a una altre banda; y tot colobra a la formació del idioma o a sa transformació: la llum, el clima, la flora, la fauna, les preocupacions, els vicis, les costums, el temperament y la psicologia del poble; perquè a cada fenomen de la naturalesa o la vida social, correspon una tentativa de l' imaginació popular pera sorprendre al vol una fórmula qui l' presenti en el llenguatge. Per aixó, ni el castellà de l' America espanyola ni l' anglés de Nort-América, son a l' hora d' are exactament iguals al castellà matern y a l' anglés de la Gran Bretanya, y les ramificacions, cada volta més distanviades, arribarán a esser idiomes distints dels idiomes originaris.

(ACABARÀ.)

Poesia qu' en el Certamen literari de Palma, obtengué el segon accésit al premi de la d' assumpto regional.

Jochs de nins

¡Ay temps que passa y no torna!
(COLLELL.)

El temps es d' hivern cruél;
Les boyres corren p' el cel
A la part de tramuntana...
Se sent un fret que trepana.
Senyal de neus y de gel.

Y ve la fosca, glassada:
Y al voltant de la flamada
Que ja erema dins la llar,
La gent arremolinada
Ja no pensa ab tremolar.

Cada cosa en el seu lloch,
Tot brilla a la llum del foch,
L' aram y les geres plenes,
Y fins la sanch, qu' en les venes
Se transparenta a poch poch.

Les galtes com la roella,
Los ulls vius com la centella
Els nins al joch son tornats:
¡Benhaja la gent novella
que sempre te jochs armats!

«¡Volan volan los aucells
Y noltros darrera d' ells!»
Esclaman veus argentines
«¡Volan volan les titines!»
Volan volan els fuells!»

Y entre riayes y crits,
Entre espiras y esclafits
De la llenya ben encesa,
S' alsan al aire los dits
O s' acalan ab prestesa.

El padrí ab un cop d' ullada
Sol apagar la remor,
Com el bruit de l' aucellada
S' apaga ab l' escopetada
Que despara'l cassador.

A ran d' el foch ningú hi manca;
Tot-hom ab conversa franca
S' explica, axi com pertany,
Parlant d' el blat de la tanca,
De les cullites d' antany;

Parlen de guerres llunyanes
D' el axut a la saho...

«¡Volan volan les milanes...!»
«¡Volan volan les campanes...!»
Se sent, baxet, al recó.

Qui jugar també solia,
Ja no juga, avuy en día,
El seu bon temps ha passat:
D' els aucells en companyia
Sos anys mes bells han volat.

Ja no escolta les rahons
De si volan els fiblons...
O'l fum de les xemeneyes...
Sap que volan les idees,
Sap que volan les cansons.

Sap que'ls corets tenen ales
Que poden volar ben lluny
Lluïnt de l' amor les gales...
Com papellones y cigales
Qu' esmalta lo sol de Juny.

Y encara avuy dolsament
Vibra'l cor de sentiment
Ab los jochs de l' altre día,
Anyorada melodia
Que's renova eternament.

MARÍA ANTONIA SALVÁ.

Com es, que tots els sabaters son tarats

Sant Cristófol era gegant y vivia a un poble ahont hi havia molts de sabaters.

Un día cansat de viure a'n aquest mon y desitjant sa companyia del Bon-Jesús li va estrenya cap al cel. Quant es sabaters se'n temeren li demanaren si volia durlorsen amb ell amagats dins ses butxaques y ses altorges. Com aixó li costava poch y no hi veyia gens de mal, los va fer es favor y ni pujá un estól capás de retgirar a S. Pere.

Camina caminarás tot eran conseys qu' els sabaters donavan a S. Cristófol. Uns li deyen qu' entrás quant S. Pere li girás s' esquena; s' altre li deya no ho fes així, perquè S. Pere té uys devant y darrera; un altre li deya qu' en lloch de tocar sa baula del cel tocás a sa finestra de s' estudi de S. Pere y així tot d' una que li veuria sa cara, (perque eran coneguts ferm,) li obriria y d' aquest modo no veuria sa fressa qu' ells feyen dins ses butxaques.

En tot y amb axó arriba a n' el cel, toca sa porta de sa finestra de s' estudi y tots els

CRONICÓ

Agost de 1903

Dia 28 — A Felanitx celebraren amb molta pompa y gran animació sa festa de son patró S. Agustí. — A Villa-Carlos (Menorca) un atlot que feya passetjar un barquet per dins un safreig, tengué sa desgracia de caurehi. Extranyant la seva familia que no comparegués a l'hora acostumada, el cercaren, trobantlo afeigat dins s'aigo.

— El Fiscal del Suprem dirigí una circular a sos subordinats excitant son zel, a fi d'evitar se burlies Còdich en els delictes d'impremta. — Se declará per R. D. que son gastos de pago ineludible en s' época des vencement, ets sous des personal d' Ajuntaments y Diputacions.

— A Tarifa, onze infelisos mariners que treyan ferro d'un vapor encallat, foren sorpresos per un temporal desfet, que resistiren 48 hores, morint després per no porerlos dar auxili.

Dia 29 — Fa uns quants dies la prempsa de Palma s'ocupa de lo que deu esser l'Escola Modelo, que vol construir l' Ajuntament de dita ciutat; publicant les opinions de persones competents en la materia. — A Portols de Marratxí dos homs se guinevetejaren. ¡Aigo fresca per aquests que la sang les bull! — A una pedrera des terme de Lluch a les sis des matí, quant comensaven a fer feina els treballadors se despreguén un gros marés, que va caure demunt un d'ells causantli la mort. Sa víctima era natural de Lluchmajó. (a. c. s.) — Arriba a Mahó don Juseph Maria Cavnillas Arrazola qu' ha estat nomenat Delegat del Govern de S. M. en Menorca. El mateix dia preni posessorí de son càrrech, manant se perseguesque es joch.

— El Rey Afons XIII, acompanyat dels prínceps d' asturias, comensa s' anuncia da excursió dirigintse a Estella, ahont es ben rebut. — Sa mare, la Reina arriba a Austria.

— Prop de Fez són derrotades ses tropes imperials. Un incendi reduheix a cendre es barri de la Alcazaba de Tánger. Hi moriren 8 moros. — Turquia ha posat 350 batallons en peu de guerra en Macedònia. Els actes de seuvatjisme que cometen virchs é insurrectes, han creat una situació molt crítica. ¿Y les grans potencies que fan?

Dia 30 — A Palma y en l' iglesia de la Concepció, el senyor bisbe beneheix una nova capella, ahont han de trasladar la veneranda imatge del Sant Cristó del Noguer. — En es molinà des Llevant una jove se l'evá sa vida, beguent oli de vidriol. Fan posar pell de gallina aquets actes, que per la seva frecuencia, infamen es bon nom dels mallorquins. — Se pegá foch a un sostre de la casa núm 25 des carré de ses parres de Felanitx. Gracies a sa lietsesa dels amos y dels vehinats fou apagat aviat, siguent pochels danys que causá.

— Es ministre d' Instrucció pública, suprimeix varis assignatures des Batxillerat. Encare n' hi quedan masse.

Dia 31 — A Palma un fadrí de 20 anys qu' estava demunt es toll de sa sini de s'hort anomenat "Es Fornet", perdé l'esma caiguent a dins de tot y fentse algunes ferides. No li mancá coratge, s' aferrá en es rest y com que sa bisti rodava el tregué defora.

— Arriba a Logronyo D. Alfons XIII, tributantli la població una carinyosa rebuda. — El ministre de Marina arriba a Cartagena per visitar l' arsenal. — El d' Hazienda concerta amb el Banc Hipotecari un préstamo de cinch milions de pessetes, per pagar es alcalces a n' els repatriats.

sabaters feren aluleya quant sentiren que S. Pere enviava un criat a obrir es portalló des bati-port.

Quant es criat va obrir es portalló y ve que S. Cristòfol no poría passá per mor sa grandaria, li repará fressa de contrabandol y amb escuses de dur ses claus de ses portasses se'n va y conta a S. Pere lo que fa el cas.

S. Pere no acabava decreurerlo que sentía, fiat amb ses proves d'homo de be que havia donades S. Cristòfol, però tenint por de que aqueil bo d'homo no s' hagués dexat enganar per sabaters jali ha estrét a obrirli.

Quant el vé tan carregat, li preguntá si volía que l'examinás y li mirás dins ses butxaques.

S. Cristòfol respongué qu' estava prompte a obehir son manament lent fins y tot s' u-yastre si ell heu volía.

S. Pere vengué a be an' aquesta proposta y vat aquí que tots els sabaters caigueren de ses butxaques quant S. Cristòfol fé s' u-yastre.

De llevors ensá es que tots els sabaters ò son coxos ò baldats ò escarrumiats ò tenen es seny a la potranca per mor de sa cayguda que los fé trabucá es cervell.

El sen MIQUELET.

La festa del Puig

La festa de Santa Magdalena a n' es Puig d' Inca sortí lluida y plena de sabor tradicional; la concurrencia no va esser molta, y per la germanor que hi havia entre tots, resultá una festa familiar.

El Sermó de l'ofici que feu el M. I. don Nadal Garau, novell canonge, y fil d' aquesta ciutat, estava impregnat, si se pot dir aixís, d' unció inquera. Llástima que no l' sentísen tots els inqueros.

A la primera part presentá a Magdalena pecadora, com a figura del poble gentil y sense Deu, a quals grandeses y hermosures son vanes y passatgeres; y a Santa Magdalena convertida, a n' es costat de Cristo y distingida del seu cor, a n' es poble cristiá dignificat per Deu, principalment la ciutat d' Inca, que tantes distincions ha tengudes del cel.

En la segona part demostrá en s' historia del Puig d' Inca, que contá punt per punt, els esforços que feren nostros avis per lograr tenir a s' Oratori del Puig, una comuaidat relligiosa que cotidianament sostengués el culte a Santa Magdalena, a Santa Bárbara y a los Sants Patrons, perque obtenguessen per ells bendicions y gracies.

A mitj dia a presencia del Clero, la Junta de l' Obreria y el poble, qu' envoltava la taringa d' ollades y calderes de fideus, que bollían a la regalada, el Sr. Rector resá un pare-nostro y doná la bendició a la mayna tradicional.

Llevors era un gust veure fer ribelletes y més ribelletes, rotlets y més rotlets de menjadorals qu' a l' ull del sol y asseguts demunt les calentes riques feyen el pancariat popular, amb pau y unió.

Els fideus eran molts espessos y bons, y no hi va haver ningú, per alt que fos, que no los volgués testiar.

Horabaxench a s' ombra de l' iglesia se anrenjá un ballet d' aquells que presideyen els rectors y vicaris de llogaret, casi amb la mateixa tranquilidat y gaubansa que les procesons relligioses.

Enhorabona a sa junta que forma l' obreria, no tan sols per lo qu' es destexina per la conservació del Oratori, sino que també, per les blanques que hi posen de la seva bossa.

DANIEL.

— El Rey d' Inglaterra arriba a Viena.

Septembre

Dia 1 — El vapor correu d' Alicante du-gué 27 mules, 540 caps de bestia de llana y 6 botus. — Instruit expedient a causa de l' insubordinació que hi hagué dies passats en la Casa de la Misericordia, la Comissió Provincial acordá: enjegar tres asilats que promogueren es desorde, no dexar sortir de l' establiment per espay d' un mes a n' els que hi prengueren part, y dexar cesant al celadó Serra.

— Are resulta qu' es Govern tan econò-mich que tenim, adopta els presuposts del anterior amb poquíssimes modificacions. — La *Época* desmenteix qu' el Govern haguí pensat vendre l' illa de Fernando Póo.

Dia 2 — A Palma es temps qu' uns quants locos preñian banys en es Manicomí Provincial, aprofitant es descuit dels guardes, en fogí un d' aquells casi en pel. Al passar p' es carrers de la ciutat, doná varis sustos, els municipals li corrien darrera, però ell cametes me valguen no s' aturá fins a caseva, que la tenia a Soller. Fa uns quants dies en una casa de la vila d' Andraig robaren 750 pessetes en papé y 4 botons d' or. La guardia civil ha agafat a un subjecte que se creu es s' autor des robo. — S' embarcá en es vapor correu de Valencia nostro paísá don Jaume Domenech, catedràtich de l' institut de Pamplona.

La policia de Barcelona trabaya a fi d' averiguar lo que hi haguí respecte d' un complot anarquista. — Son cridats a files 60.000 reclutes. — El Rey segueix s' excursió arribant a Jaca. Es molt aclamat.

— A Cuba s' ha presentat s' epidemia de la malaria.

Es CRONISTA.

Lladrades y moxonies

Nostro amich y abonat de Manacor D. Bartomeu Esbarranch, acaba d' instalar en aquella vila una fàbrica de ciment, moguda ab motor y provehida de tots els adelants moderns, coneguts en aquesta casta d' industries.

Desitjam a dit faner industrial prosperidats en el seu nou ram; puis d' abans ja era conegut com a fabricant de licors, alcohols, refinaria d' olis d' oliva y sabons de barra verts.

Ha visitat per primera vegada nostre Redacció la « Revista Luliana », que se publica en Barcelona amb censura eclesiástica. En es lloch corresponent se pot veure el sumari del número del mes d' Agost.

Agrahim de bon de veres la visita.

A Santa María, han privats es cabrers de vendre llet perqu' era perjudicial a n' els infants, a causa d' estar ses cabres en temps de cria.

Alerta que a Inca hi ha infants, que p' el mateix motiu estavan amb so badayet a sa boca.

Nos comunica la Sr.ª Madariaga de Ferrer, que ab so fi de qu'una de ses moltes joves d' Inca, que tenen disposició pera els estudis pugui aprofitarla, ha oferit a la Junta d' Instrucció pública d' aquesta ciutat, instruir de franch a la que se distinguesque més en el concurs qu' al efecte se celebri.

No duptam que será escoltat aquest oferiment digne de tot elogi.

Dimars prop-passat sen anaren a Palma, ab el fi d' incorporarse a files pera s' instrucció militar, els excedents de cupo de l' any 1902.

No vos dich res si en romanqueren d' atletes fallones y fent sa plorinyaya.

Ja comensen a sentirse els *tum-patatums* dels cubells, que rebotan a demunt les soles dels carros qu' han empresa la tasca de la veramada, y uu qu' altre estol de bergantells que cantan ses cançons de costum en los tays.

Dimars passat morí una velleita inquera a s' edat de 93 anys, qu' havia nom Poloni Carbonell y Coch. Al cel sía. Quants n' hi ha que s' aconhortarian veure tantes primaveraes y tardors com ha vist ella!

Després d' uns dies calorosos de tot, dimars dematinada ploqué a n' aquesta ciutat, llevors s' aclarí el firmament y es capvespre entremix de trons y llamps, caigué una arruxada tant grossa, qu' els nostres carrers parexian torrents. Durá més d' una hora. El torrent de la Fargansés sortí de mare tomanant parets y causant altres danys.

Pareix que l' aigada fou general per tota l' illa y en diferents punts hey pedregá. Els danys son de consideració.

De Llorito nos diven qu' el temporal ha donat grans perjudicis a n' els vehins d' aquell llogaret; cases inundades, arbres arrancats, animals morts, sobre tot endiots, a quina cria se dedican molts d' ells. La calabruxada fou faresta, les pedres eran com anous.

Diu, «El Eco Balear» que la Guardia Civil de Pollensa, ha donat part a n' es Governador, d' haver denunciat a n' es jutje

de Pau, 8 subjectes que trobaren jugant.

¡Que heu son de bábols es jugadors pollensins en dexarse agafar! Haguessen vengut a Inca, are que no hi ha Civils y tendrian camp per corre en sos companys d' ofici.

Publicacions rebudes

CATALUNYA, núm. 16. Publica prosa de Joan Alcover, A. Aguiló, Planas y Font, Joan Rosselló, Bertrana y Serra y Pagés, y poesias de Anton Navarro, Boñill, Costa y Llobere, Pujols Omar y Barrera y Massó y Valentí.

LA BARRETINA. Setmanari barceloni de bona mena. Amb el núm. 4 comensa a sortir de 16 págines. Va il·lustrat amb caricatures molt xistoses.

CU-CUT, núm. 88. Com sempre surt molt axerit.

REVISTA LULIANA, núm. 23. Conté el sigüent sumari: Mossen Pere Garriga y Marill, dexeble del Beat Ramón Lull continuació. — Naturalesa del verb gramatical, p' el doctor Mossén Joseph Pou y Batle, catedràtic de Filosofia en lo seminari de Girona. — L' Amich del Aymat (poesia), per Mossén Jordi Canadell. — La filosofia nacional de Catalunya y la veu de la premsa. — L' Amich per l' Amat (poesia), per Pere Bóliart Figuera. — De fora, Barcelona. — La Mort del Papa. — ¡Papam habemus! — Orléans: Beati Raymundi Lulli, Doctotis Archangelici, Liber de Immaculata Beatissima Virginis Conceptione, cura et studio Joannis Avinyó, presbyteri.

CORRESPONDENCIA LITERARI

Els en Corriol. — *Andraitx*. Vostre pern nessessita untá, se coneix que Deu no vos crida per aquest camí.

S. V. J. — *Inca*. No vos quexeu si lo vostro no hi vá, que si haviem d' escoltá a tothom, ens sortiria un Cà virat, pelut y pelat.

Bolleti comercial

Mercat d' Inca

Preus que retgiren a n' aquesta ciutat dijous passat:

	Pessetes
Bassó (es quintá)	a 72'00
Xexa (sa cortera)	a 15'75
Blat id.	a 16'00
Ordi id.	a 10'50
Sivada id.	a 8'50
Id. forastera id.	a 7'25
Blat de les Indies id.	a 16'00
Faves cuitores id.	a 18'00
Id. ordinaris veyes id.	a 17'00
Id. novelles id.	a 16'00
Monguetes confit id.	a 50'00
Id. blanques id.	a 24'00
Fasols id.	a 26'00
Ciurons id.	a 21'00
Gallines (sa terga)	a 0'90
Galls id.	a 0'67
Conis id.	a 0'30
Ous (sa dotzena)	a 1'20
Patates (es quintá)	a 3'50
Cañom blanch id.	a 55'00
Id. negre id.	a 50'00
Safra (s' unza)	a 3'00
Oli (sa mesura)	a 16'00

OSSOS Y LLEPADURES

A n' en Tofolet l' hi han dat una creu: Molt ben fet.

Que vol dir ben fet. Si no sab quant y mes escriure.

Ydò per axò. Els que no saben firmar no tenen sa costum de posar una creu en es paper?

Entre pagesos, mirant la mar.

—Tumeu tot axò es aigu?

—No tot, *crancas*; també hi ha pexos.

VICTORIA D' UN ESTOBIANT

després d' haver estat, y ab un sol any, conqueridor d' uns dos jochs de carabasses.

Ell. — Jo t' estimo molt Mañela

T' adoro y per tu me perdo

Si 'm deyas «si»... ay nineta

Sols de pensaro me muiro.

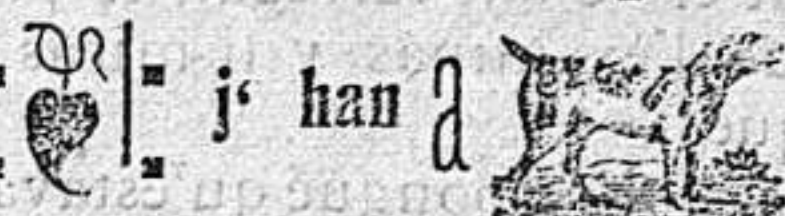
¿Sabs perque t' estimo axis?

No es pas perque siguis guapa
Es perque fora un marques
Tinguent te gran fortunassa

Ella — *Galan pollo* te detesto
Per més que m' estimis molt
Tavorrexo com l' auceil
Avorreix son cassador.
¿Sabs perque estich avorrinte?
Puis perqu' ets un aubercoch
Un gomós d' una canyeta
Y en suma un animalot.

De heroes com aquest lo mateix que de fam pesta y guerra-libe amos Do-uine. *El sen PALLEROFA.*

Trenca caps

A S: : : j: han d bat . . .

El sen Xerogues.

Ses solucions diumenge qui vé.

SOLUCIO AL NUM. PASSAT

Al trenca caps. — En es puig de Santa Magdalena avuy donen fideus.

A la fuga de vocals.
Al-lotes filau, filau,
que sa camia ja riu,
y si no la us adobau,
no us arribará a s' estiu.

A l' endevinaya. — Un penjadó.

ACADEMIA MERCANTIL

S' acreditada Academia de D. Miquel Riutort s' ha uberta comensant s' any 13 de sa seva existencia, fusionsant, per de prompte, sa 1.ª ensenyanza, contabilidad y dibuix, ab preparació a n' es proxims curs, en que s' admetrán dexebles interns, esterns, mitjos pensicnistas y permanents.

Academia «Madariaga de Ferrer»

Carrer del Barco = INCA.

Ademes de les asignatures que compren l' ensenyanza superior que se dona en aquesta Academia, s' empliara pera el prop-vinent curs de 1903 a 1904 ab la teórica-práctica de llengua francesa; a carreg del conegut mestre frances Mr. Ventura Maril.

CASA Sen arrenda una de planta baixa, bona per magatzem, botiga o altres usos, del carrer den Corró d' aquesta ciutat. Per informes dirigiuvos a n' aquesta imprenta.

Casa per arrendar. En aquesta impremta vos daran rahó d' una de planta baixa, pis y porxo, que te al costat cotxeria y un espayós jardí.

Atlot. S' en necessita un de bona conducta y qu' escriga y lletgesca correctament, per trabayar en l' impremta d' aquest setmanari, carrer S. Francesch 23.

Es Ca d' Inca

S' en venen numeros solts y s' admeten suscripcions: INCA S. Francesch 23. PALMA. Llibreria de Felip Guasp, *Morey 6.* MANACOR. Papeleria de Bartomeu Rosselló, *C. de Palma.*